

NLadviseurs

Foto: Fahroni

MARKTONDERZOEK BIODIVERSITEIT & BEDRIJVEN

Het verband tussen biodiversiteitverlies en bedrijfsactiviteiten komt steeds meer onder de aandacht. Dit whitepaper biedt inzicht in hoe bedrijven op dit moment biodiversiteitsmaatregelen implementeren, gebaseerd op interviews met (duurzaamheids) managers en literatuuronderzoek.

BIODIVERSITEIT IN CRISIS

De biodiversiteit in Nederland staat onder grote druk. Dit is het gevolg van onder andere klimaatverandering, industrialisering en verstedelijking (WUR, z.d.). De hoeveelheid vissen, vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen is sinds 1970 wereldwijd met gemiddeld 69% afgenomen, blijkt uit het Living Planet Report 2022. Dit urgente probleem vraagt om een nieuwe manier van omgaan met onze natuur, produceren en consumeren.

“MEER DAN DE HELFT VAN HET MONDIALE BRUTO BINNENLANDS PRODUCT IS AFHANKELIJK VAN DE NATUUR.”

DE ROL VAN BEDRIJVEN

Bedrijven spelen een cruciale rol bij het keren van het tij. Veel oorzaken van biodiversiteitsverlies komen namelijk voort uit bedrijfsactiviteiten als transport, mijnbouw en productie. Door hun manier van werken te veranderen, kunnen ze hun impact verlagen (VBDO, 2023). Daarbij is volgens het World Economic Forum (2020) meer dan de helft van het wereldwijde bruto binnenlands product afhankelijk van de natuur. Bedrijven lopen dus grote operationale risico's als gevolg van instortende ecosystemen.

Toch heeft maar 33% van de 33 bedrijven binnen een onderzoek van VBDO & PwC (2023) biodiversiteit opgenomen in de materialiteitsmatrix. Terwijl de helft van deze onderzochte bedrijven biodiversiteit als risico ziet. The Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) benoemt acht sectoren die een grote impact hebben op en sterk afhankelijk zijn van natuur. (TNFD, 2022). Biodiversiteit zou dus voor veel meer bedrijven een materieel thema moeten zijn. (Zie figuur 1.)

De mate waarin bedrijven biodiversiteitsmaatregelen nemen, verschilt per sector (VBDO, 2023). In de financiële sector

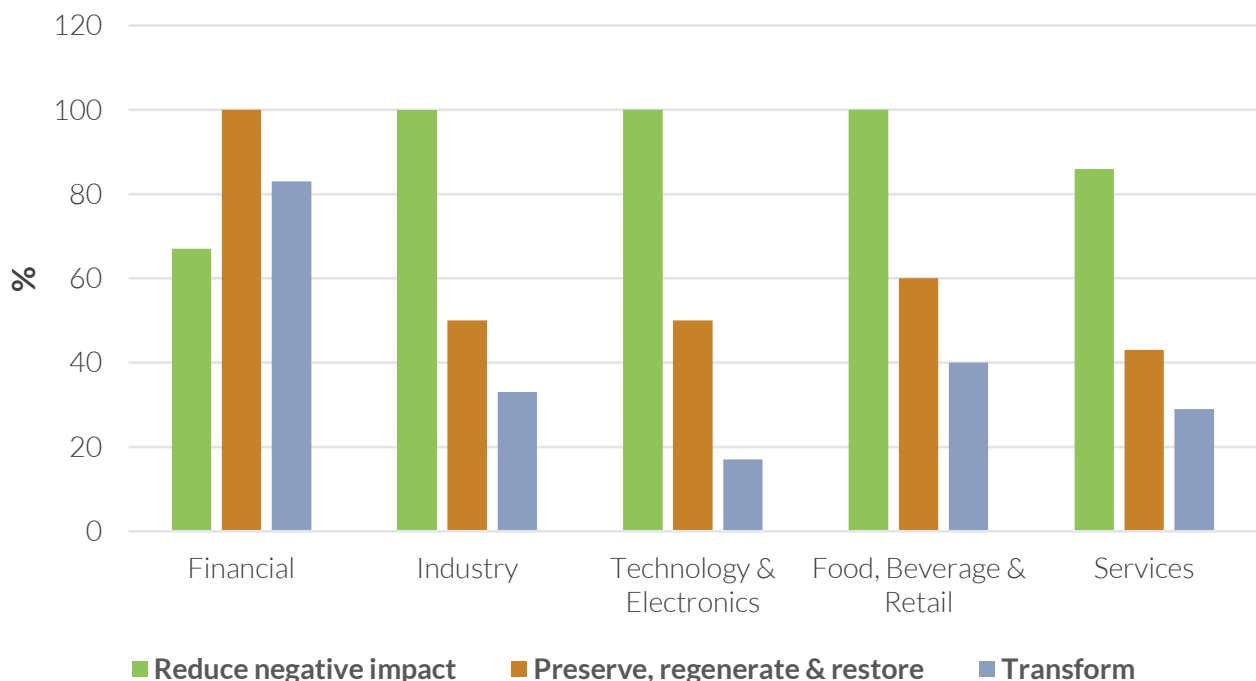
Food and beverage	Renewable resources and alternative energy	Infrastructure	Extractives and mineral processing	Health care	Resource transformation	Consumer goods	Transportation
Meat	Forestry	Engineering and construction services	Construction materials	Bio-technology	Chemicals	Apparel	Cruise lines
Poultry and dairy	Pulp and paper products	Water utilities and distributors	Metals and mining	Pharmaceuticals		Accessories	Marine transportation
Agricultural products	Biofuels	Electric utilities	Oil and gas exploration and production			Footwear	
Beverages and processed foods		Power generators					

Figuur 1 Sectoren en industrieën met prioriteit (TNFD, 2022)

zijn relatief veel bedrijven die hun manier van werken ingrijpend willen veranderen ('transform') omdat zij grote financiële risico's ondervinden als ze niet effectief en tijdig inspelen op biodiversiteitsverlies. Volgens De Nederlandse Bank is € 510 miljard aan investeringen van financiële instellingen in Nederland zeer sterk

afhankelijk van ecosysteemdiensten. Onderzoek onder vijf banken en dertien vermogensbezitters of -beheerders toont aan dat 78% vanwege de financiële risico's biodiversiteit opneemt in het investeringsbeleid (VBDO & IUCN, 2021). Goed om te weten: bij 'Transform' kijk je holistisch en

BIODIVERSITY - IMPLEMENTATION MEASURES PER SECTOR

Figuur 2 Aangepast van Biodiversity - implementation measures per sector (VBDO, 2023)

systemisch naar brede langetermijnveranderingen in de bedrijfsvoering om een negatieve impact op biodiversiteit om te buigen naar een positieve impact en daarmee actief bij te dragen aan biodiversiteitsherstel. 'Reduce' en 'Preserve, regenerate & restore' blijven wat meer binnen de kaders van de huidige bedrijfsvoering.

IMPACT VAN WETGEVING

'Biodiversiteit en ecosystemen' is nu ook onderdeel van de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Deze Europese richtlijn verplicht meer bedrijven te rapporteren over hun impact op mens en milieu. Dit moet zorgen voor meer transparantie

GOOD PRACTICE: HET BIODIVERSITEITSBELEID VAN ASN BANK

ASN Bank heeft een belangrijke rol in het behoud van biodiversiteit binnen de financiële sector. Deze bank selecteert investeringen streng en vermijdt bedrijven die schadelijk zijn voor de natuur of het milieu. ASN streeft naar transparantie in de investeringsbeslissingen. De bank wil tegen 2030 een positieve impact op biodiversiteit realiseren. Activiteiten en investeringen mogen daarbij geen negatieve gevolgen hebben voor biodiversiteit. ASN communiceert actief met haar klanten over duurzaamheid en moedigt hen aan bewuste keuzes te maken die positieve effecten hebben op biodiversiteit en milieu.

en betere duurzaamheidsinformatie (European Commission, z.d.).

Veel bedrijven moeten vanaf 2025 rapporteren volgens de richtlijnen van de CSRD en zijn nu bezig met de voorbereidingen daarop. Uit interviews blijkt dat managers worstelen met de complexiteit en onduidelijkheid van de benodigde informatie.

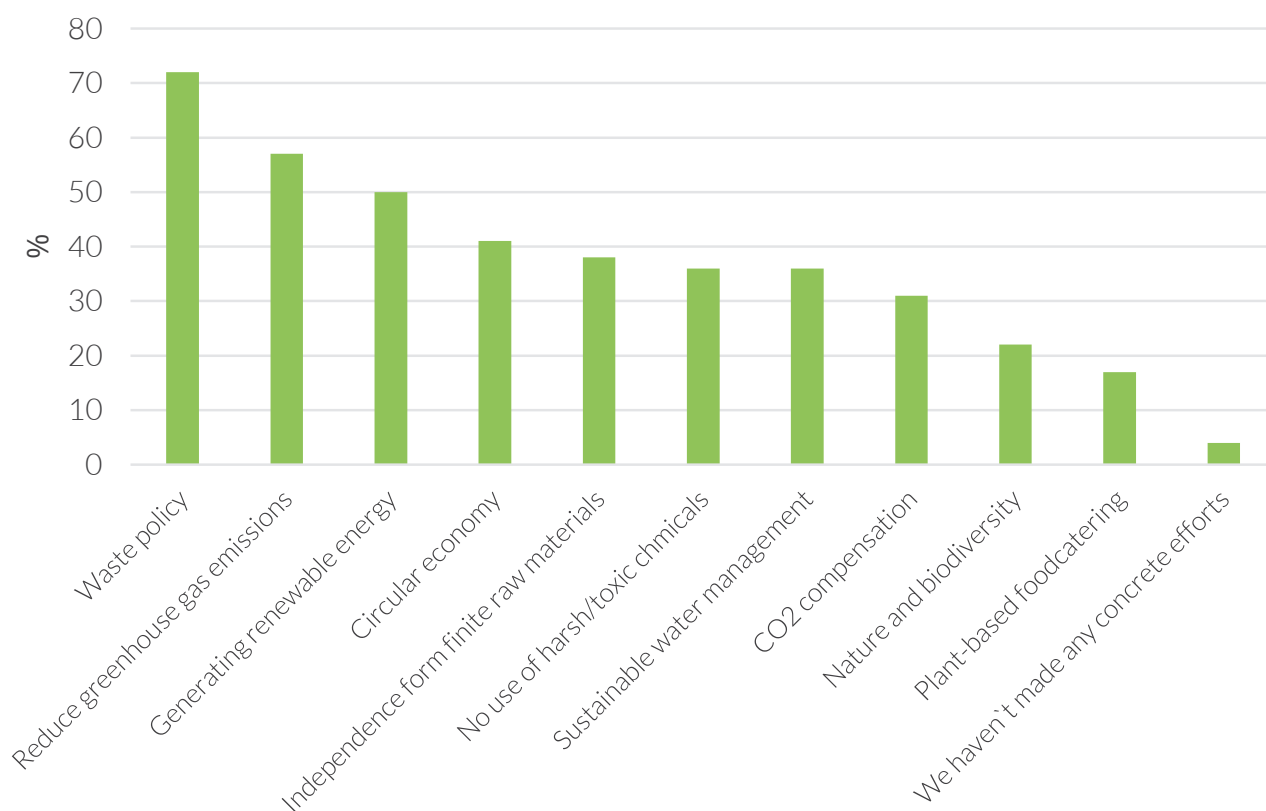
Bedrijven moeten de relevantie van duurzaamheidsthema's voor de organisatie en de stakeholders bepalen via een dubbele materialiteitstoetsing. Hierbij wordt gekeken naar de impact van bedrijven op mens en milieu, maar ook naar risico's en kansen van duurzaamheidsontwikkelingen voor bedrijven. (PwC, z.d.) Biodiversiteit blijkt vooral een materieel thema binnen de agrarische en voedselsector. Binnen de bouwsector komt biodiversiteit vaak naar voren onder het thema natuurinclusiviteit.

PRIORITEIT BINNEN DUURZAAMHEIDSTHEMA'S

Binnen de agrarische- en voedselsector heeft 'biodiversiteit' een hoge prioriteit. Deze bedrijven hebben bijvoorbeeld veel belang bij een gezonde bodem, omdat ze afhankelijk zijn van goede oogsten.

In overige sectoren zie je dat de activiteiten op het gebied van milieu (figuur 3) vooral gaan over afvalbeleid, uitstoot van broeikasgassen en energie. Biodiversiteit staat veel minder hoog op de prioriteitenlijst. Over het algemeen zien bedrijven milieuthema's als grotere opgaven dan sociale thema's. Daardoor worden milieuthema's minder vaak geïmplementeerd en worden er minder daadwerkelijke acties ondernomen. (The Ecological Entrepreneur, 2023.) Ook uit interviews met duurzaamheidsmanagers blijkt dat er veel aandacht gaat naar energie, afval en circulariteit. Dit zijn concrete onderwerpen die de kernactiviteiten raken en waarbij acties zichtbaar zijn. Biodiversiteit raakt vaak andere thema's, maar heeft op zichzelf geen prioriteit.

EFFORTS MADE ON ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

Figuur 3 Aangepast van Efforts made on environmental sustainability (The Ecological Entrepreneur, 2023)

UITDAGINGEN IMPLEMENTATIE BIODIVERSITEIT

Veel bedrijven zijn zich niet bewust van hun impact op biodiversiteit of hun afhankelijkheid van ecosystemendiensten. Hierdoor hebben zij nog niet altijd de juiste strategie op het gebied van biodiversiteit, zelfs niet als ze inzien hoe belangrijk het onderwerp is. Een eerste belangrijke stap voor een effectieve strategie is het in kaart brengen van de impact en afhankelijkheden op biodiversiteit. (VBDO, 2023)

Volgens onderzoek van VBDO & PwC (2023) zijn er verschillende redenen waarom biodiversiteit niet wordt opgenomen in materialiteitsmatrixen en er geen risico's worden geformuleerd. Zo is biodiversiteit een sector- en locatieafhankelijk onderwerp. Een duidelijke visie opstellen is daardoor lastig. De impact van een bedrijf op biodiversiteit en de financiële impact van het biodiversiteitsverlies op het bedrijf is moeilijk vast te stellen en te begrijpen. Bovendien zijn er

geen gestandaardiseerde methoden en is er geen indicator die winst of verlies van biodiversiteit zo duidelijk laat zien als bijvoorbeeld bij het meten van CO₂ impact.

Een andere uitdaging bij het opstellen van beleid en KPI's is volgens VBDO (2024) dat het kernprobleem, het verlies van biodiversiteit, niet altijd goed wordt aangepakt. Veel bedrijven focussen bijvoorbeeld op het recycleren van plastic, in plaats van op minder plastic gebruiken.

Uit de interviews blijkt ook dat externe stakeholders (zoals klanten, opdrachtgevers en leveranciers) invloed kunnen hebben op de mate waarin biodiversiteit wordt geïmplementeerd. Verschillende keren kwam naar voren dat stakeholders weinig tot geen waarde hechten aan biodiversiteit, waardoor biodiversiteit soms niet als prioriteit wordt gezien en er geen concrete doelen worden opgesteld. Er zijn ook bedrijven die biodiversiteit standaard meenemen in hun

bedrijfsvoering, zelf het voortouw nemen en stakeholders actief meenemen op dat onderwerp.

De ondervraagde managers blijken het thema biodiversiteit voor hen persoonlijk vaak belangrijker te vinden dan voor het bedrijf in het algemeen. Er zijn dus gemotiveerde medewerkers die aan de slag willen gaan met het thema biodiversiteit, maar organisatiebreed kan het draagvlak ontbreken. Daardoor blijft biodiversiteit achter op andere thema's.

SAMENVATTEND

Hoewel bedrijven stappen hebben gezet om het biodiversiteitsverlies te verminderen, blijft het thema vaak sterk onderbelicht vergeleken met andere duurzaamheidsthema's. De CSRD zal bedrijven dwingen te rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu. Maar er blijven uitdagingen, zoals gebrek aan bewustzijn, complexe rapportagevereisten en het ontbreken van gestandaardiseerde meetmethoden.

Een belangrijke stap voor bedrijven is om de impact en afhankelijkheden op biodiversiteit in kaart te brengen. Alleen dan kan er een effectieve strategie geformuleerd worden, waarbij het kernprobleem door het beleid wordt aangepakt. NLadviseurs helpt bedrijven hierbij. Bijvoorbeeld met de Biodiversiteit Impact & Dependency Scan, een screening door de gehele waardeketen met een uiteenzetting van de grootste impacts en afhankelijkheden.

Meer weten? Neem een kijkje op onze website <https://www.nladvisers.nl/diensten/>

UITDAGINGEN IMPLEMENTATIE BIODIVERSITEIT

- Niet bewust van impact
- Geen juiste strategie
- Geen gestandaardiseerde methoden/indicatoren
- Beleid pakt kernprobleem niet aan
- Gebrek aan data en uniforme standaarden
- Ontbreken urgentiebesef bij stakeholders
- Gebrek aan organisatiebreed draagvlak

BRONNEN

European Commission. (z.d.). *Corporate sustainability reporting*. Geraadpleegd op 30 mei 2024, van https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en

PwC. (2022). Geraadpleegd op 27 mei 2024, van <https://www.pwc.nl/nl/actueel-en-publicaties/themas/duurzaamheid/biodiversiteit-impact-screening-tool.html>

PwC. (z.d.). *CSRD - Dubbele materialiteitsbeoordeling*. PwC. Geraadpleegd op 19 februari 2024, van <https://www.pwc.nl/nl/themas/sustainability/esg/corporate-sustainability-reporting-directive/csrd-double-materiality-assessment.html>

The Ecological Entrepreneur. (2023). *Sustainability from vision to action: navigating the challenges*.

TNFD. (2022, juni). *The TNFD Nature-Related Risk and Opportunity Management and Disclosure Framework Beta v0.2*

VBDO. (juni 2023). *AGM Engagement Report 2023: Moving Forward Together Navigating Legislative and Social Demands for Sustainability*

VBDO & IUCN. (2021). *Biodiversity integration in the Dutch financial sector: Why it's critical to be proactive and invest in nature*.

VBDO & PwC. (oktober 2023). *Biodiversity and Business: Challenges and good practices*

World Economic Forum. (2020). *New Nature Economy Report II: The Future Of Nature And Business*.

WUR. (z.d.). *Biodiversiteit*. Geraadpleegd op 21 mei 2024, van <https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/themas/biodiversiteit.htm#:~:text=Biodiversiteit%20is%20de%20verscheidenheid%20aan,ecosystemen%2C%20van%20moerassen%20tot%20woestijnen>

WWF. (2022). *Living planet report 2022: building a nature-positive society*.